

Kritik mot Bistånds-, arbetsmarknads- och sociala servicenämnden i Kramfors kommun för att inte ha verkställt domstols avgörande om umgänge med umgängesstöd

Anmälan

I en anmälan klagade AA på att familjerätten i Kramfors kommun inte har ordnat något umgängesstöd trots att Ångermanlands tingsrätt den 27 april 2015 har beslutat att umgänget ska utövas i närvaro av sådant stöd.

Utredning

Med anledning av uppgifterna i anmälan anmodades familjerätten att komma med skriftliga upplysningar över vad som framfördes i anmälan. Remissvaret skulle innehålla en redogörelse för handläggningen av umgängesstöd efter tingsrättens avgörande i april 2015. Familjerätten lämnade den 29 februari 2016 skriftliga upplysningar i ärendet.

AA gavs tillfälle att kommentera de skriftliga upplysningarna.

Anmälan och förvaltningens skriftliga upplysningar remitterades därefter till Bistånds-, arbetsmarknads- och sociala servicenämnden i Kramfors kommun (nämnden). Yttrandet skulle särskilt innehålla en redogörelse för handläggningen och myndighetens bedömning av denna samt ett svar på följande frågor:

- 1) Har handläggningen vad gäller att utse umgängesstöd dragit ut på tiden efter tingsrättens dom den 27 april 2015?
- 2) Borde nämnden ha återupptagit handläggningen när ombudet BB hörde av sig till förvaltningen den 18 november 2015?

Nämnden anförde i sitt remissvar den 19 april 2016 bl.a. följande:

- 1) Handläggningen av ärendet vad gäller att utse umgängesstöd anses inte ha dragit ut på tiden efter tingsrättens dom 150427. AA och hans dåvarande advokat har redan i februari 2015 kontaktats för att få till ett möte mellan honom och det nya umgängesstödet. Se journalanteckningar daterade 150209, 150217 samt 150302 där det framkommer att AA inte återkommit till handläggaren med förslag på tider. Om AA redan i februari varit intresserad att träffa det nya

umgängesstödet såsom CC och barnen gjorde så hade ett umgänge kunnat startas redan då. Umgänget hade då troligtvis varit pågående vid domen 150427 om inget inträffat under tiden.

AA har upprepade gånger tackat nej till de erbjudanden som han fått gällande umgängesstöd. AA har även uppgett att han ska återkomma till handläggaren upprepade gånger i viktiga frågor men valt att inte göra detta. Vilket har lett till en fördröjning i ärendet. AA valde även att inte fullfölja sin stämning i tingsrätten gällande verkställighet enligt 21 kap. FB.

150326 lämnas ärendet över till den nya handläggaren på familjerätten.

150408 ringer handläggaren till AA som uttrycker att umgängestiden på 5 timmar är för lite samt att något umgängesstöd inte behövs. Handläggaren och AA kommer överens om att kontakt tas då den nya domen kommit.

150506 ringer handläggaren till AA som uppger att han inte kan ha umgänge på vardagar utan endast på helgen. Detta då han uppger att han arbetar i Örnsköldsvik på vardagarna. Då umgängesstödet vid det tillfället påbörjat ett annat arbete kan denne endast ta uppdraget på måndagar mellan kl. 9.30-14.30. Detta medför att en ny person för uppdraget måste hittas och tillsättas.

150522 har familjerätten inte funnit någon ny person som kan åta sig uppdraget. Detta medför att familjerätten skickar en rapport till tingsrätten och meddelar detta.

150609 meddelar tingsrätten att de inte vill ha någon rapport utan att det räcker att familjerätten informerar berörda parter.

150615 AA har förslag på en person som kan ta uppdraget. Familjerätten informerar AA om att vi måste träffa den personen och utreda honom. AA har inga kontaktuppgifter till denna person men säger att han ska återkomma med detta. Vilket han inte gör.

150818 kontakter familjerätten AA och informerar om att vi har en person som kan ta uppdraget. Då det tillänkta umgängesstödet ska vara bortrest i 4 veckor tycker AA inte att det är någon mening. AA vill fundera på detta med sin advokat och sedan återkomma till familjerätten. Vilket han inte gör.

150819 ringer de från tingsrätten för att få en bild av vad som händer i ärendet.

150819 får handläggaren en kallelse att närvara per telefon vid förhandling i tingsrätten den 15 september. Detta då AA ansökt om verkställighet enligt 21 kap. FB.

150915 Tingsrätten meddelar att handläggaren inte behöver medverka vid förhandlingen. Detta då AA inte kommit till förhandlingen och ärendet läggs ned.

151015 AA ringer och frågar hur det går med umgängesstödet. Se journalanteckning.

151019 AA skickar ett mail via kommunmailen där han har ett förslag på en man som ska vara umgängesstöd och att det ska sätta igång snarast. Se journalanteckning.

151117 Familjerätten ringer till AA och meddelar att hans förslag på umgängesstöd inte går att tillsätta då det är en person som han känner och att CC säger nej till honom. Familjerätten anser att då situationen mellan föräldrarna är så infektad så måste umgängesstödet vara en neutral person. Handläggaren talar om för AA att vi har funnit en ny person som kan ta uppdraget som umgängesstöd. Se journalanteckning.

151117 Ärendet avslutas då det inte finns några fler förslag att erbjuda. Se journalanteckning.

2) Nämnden bedömer inte att ärendet borde ha återupptagits utifrån de samtal som pågått under tiden 150209–151117, vilket framgår av bifogade journalanteckningar. AA har under perioden varit erbjuden tre olika umgängesstöd-

personer som han inte godtagit. I brevet från advokat BB som inkom 151118 framkommer inget nytt i ärendet som föranleder ändring av tidigare beslut.

AA gavs tillfälle att kommentera remissyttrandet.

Bedömning

Ångermanlands tingsrätt förordnade i en dom den 27 april 2015 bl.a. att AA:s barn skulle ha rätt till umgänge med AA i viss omfattning, att umgänget skulle ske i närvaro av umgängesstöd samt att dag och tid skulle bestämmas tillsammans med umgängesstödet.

Domstolens möjlighet att förordna om umgängesstöd framgår av 6 kap. 15 c § FB. I den bestämmelsen anges att när rätten beslutar om umgänge med en förälder som barnet inte bor tillsammans med, får rätten, om barnet har behov av det, besluta att en person som utses av socialnämnden ska medverka vid umgänget (umgängesstöd). Ett beslut om umgängesstöd ska gälla för en viss tid. Innan ett beslut om umgängesstöd meddelas ska rätten inhämta yttrande från socialnämnden. Socialnämnden ska efter rättens beslut om umgängesstöd utse en viss person att medverka vid umgänget. Socialnämnden ska följa upp hur umgänget fungerar och verka för att stödet inte består längre än nödvändigt.

En socialnämnd har inför domstolens beslut möjlighet att beskriva de praktiska förutsättningarna för ett genomförande av umgänge med umgängesstöd t.ex. tid, plats och personalresurser i det yttrande som rätten ska inhämta från nämnden (se prop. 2009/10:192 s. 30). När domstolen har fattat beslut om umgängesstöd utgör det en del av umgängesbeslutet. Socialnämnden är alltså skyldig att utse en person att medverka vid umgänget när domstolen förordnat om umgängesstöd. Nämndens befattning med saken anses därmed som en ren verkställighetsåtgärd i enlighet med vad domstolen har bestämt (se a. prop. s. 14 och JO:s ämbetsberättelse 2013/14 s. 430, dnr 3946-2011).

Av nämndens remissvar framgår att något umgängesstöd inte har kunnat ges därför att det inte var möjligt att utse någon person som AA kunde godta. Efter att AA avvisat flera erbjudanden om umgängesstöd valde nämnden att avsluta ärendet om umgängesstöd.

Nämnden ska visserligen vara lyhörd för föräldrarnas och barnets inställning till att en viss person utses, men nämnden är inte bunden av deras ev. uppfattning (se prop. 2009/10:192 s. 30). Eftersom det inte gick att utse ett umgängesstöd som kunde godtas av båda parter har det ankommit på nämnden att bestämma vem som skulle utses. Nämnden förtjänar kritik för att inte ha verkställt tingsrättens dom.

Ärendet avslutas.